

Ubim

Org.nr. 813200-2497

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Urfjälls Montessoriskola
belägen i Upplands-Bro kommun

Tillsyn i Urfjälls Montessoriskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Ubim (813200-2497) under hösten 2015. Urfjälls Montessoriskola besöktes av Skolinspektionen den 15 oktober 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

I Skolverkets databas (SIRIS) saknas statistik på grund av att det är färre än 10 elever i urvalet. Av skolans egen sammanställning från våren 2015 framgår att 83 procent av eleverna i årskurs 3 nådde kunskapskraven i svenska. 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven i matematik, naturorienterande ämnen samt samhällsorienterande ämnen.

Resultat av värdegrundsarbetet

Av Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 5 framgår att eleverna på Urfjälls Montessoriskola upplever trygghet i större grad jämfört med elever bland andra huvudmän som Skolinspektionen gör tillsyn hos under hösten 2015. Vad gäller områdena studiero och att förhindra kränkningar så skattar eleverna på Urfjälls Montessoriskola dessa områden i något lägre grad.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2016-08-31
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-08-31
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2016-08-31

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det på Urfjälls Montessoriskola saknas ett systematiskt kvalitetsarbete. Rektorn behöver därför omgående planera, följa upp och utveckla utbildningen i syfte att identifiera utvecklingsområden på skolan och höja utbildningens kvalitet. Dessutom måste kvalitetsarbetet dokumenteras.

Elevernas rätt till stimulans och utmaningar i sitt lärande behöver också förbättras på skolan. När det finns brister inom detta område så försvårar det elevernas möjligheter att ta en aktiv del i sitt eget lärande för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ubim att senast den 31 augusti 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Ubim inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Säkerställa att eleverna ges både stimulans och utmaningar i sitt lärande.

Motivering till bedömning av brist

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det i undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Läraren ska anpassa

undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ge eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar.

Skolinspektionens utredning

När det gäller elevernas möjligheter till utmaningar i sitt lärande så visar Skolinspektionens utredning att detta varierar på Urfjälls Montessoriskola. Eleverna i årskurs 2-3 beskriver det som att de kan få en svårare bok i något ämne om de skulle behöva det. I årskurs 4-5 uppger samtliga intervjuade elever att de inte får svårare uppgifter eller utmaningar i sitt lärande. En elev beskriver att man i matematik mest gör samma saker hela tiden och en annan elev uppger att de alltid får göra samma multiplikationstest. Ytterligare en elev uppger att i ämnet svenska så ges det heller inga utmaningar i undervisningen och att det då är lätt att tröttna.

Lärarna uppger i intervjuer att Montessoripedagogiken är bra för ändamålet att ge eleverna utmaningar. Lärarnas svar varierar dock. Någon uppger att de måste arbeta mer med att ge eleverna utmaningar. Andra uppger att det fungerar bra med utmaningar och ytterligare någon uppger att det tyvärr ofta är de elever som är i behov av utmaningar som prioriteras bort.

Rektorn beskriver att det finns förväntningar individuellt på eleverna men att hon ännu inte under sin korta tid på skolan har hunnit skaffa sig en uppfattning om hur lärarna arbetar med utmaningar för eleverna.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Urfjälls Montessoriskolas arbete med att ge eleverna utmaningar och stimulans i sitt lärande behöver förbättras. När det finns brister inom denna del av elevernas utbildning försvårar det, enligt Skolinspektionen, elevernas möjligheter att ta en aktiv del i sitt eget lärande för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Urfjälls Montessoriskola inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreligger skäl att förelägga huvudmannen Ubim Urfjälls Montessoriskola att vidta åtgärder för att avhjälpa konstaterad brist.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med

grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Ubim inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6–7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet följa upp och analysera resultaten på både skolnivå och huvudmannanivå.
- Utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och besluta vilka åtgärder som ska vidtas.
- Dokumentera kvalitetsarbetet.

*Motivering till bedömning av brist***Rättslig reglering**

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete genom att kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå ska dokumenteras. Av skollagen framgår vidare att det är rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras.

Av förarbeten till skollagen framgår bland annat följande. Arbetet med att utveckla verksamheten är en process där analys och värdering bland annat av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut och åtgärder för förbättring. Det innebär att huvudmannen ska ha ett kvalitetsarbete med struktur, rutiner, processer och resurser, vilket är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten (prop. 2009/10:165 s. 304). Vidare framgår att kvalitetsarbetet på huvudmannanivå ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen av utbildningen, till exempel betygssstatistik och resultat i förhållande till nationella prov. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Som exempel kan nämnas behovet av att analysera variationer mellan skolors resultat och måluppfyllelse liksom likvärdigheten i skolors bedömning och betygssättning. Även huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheterna bör analyseras särskilt (prop. 2009/10:165 s. 306).

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräckligt för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med rektorn och huvudmannen framgår att det inte finns något tidigare dokumenterat kvalitetsarbete på Urfjälls Montessoriskola.

Skolinspektionen har tagit del av ett dokument benämnt "Handlingsplan Urfjälls Montessoriskola Förskola/Skola/Fritids Läsåret 2014/2015". I dokumentet står att handlingsplanen ska ses om en arbetsplan med gripbara mål för verksamheten. Det står även att syftet med handlingsplanen är att presentera vilka aktiviteter som ska genomföras för att nå målen med verksamheten. I dokumentet saknas helt en uppföljning av skolans resultat. Rektorn som tillträdde sin tjänst vid höstterminens start uppger att det är den dokumentation som finns och hon uppger i intervju att hon saknar en överlämning från tidigare rektor på skolan. Även huvudmannen (ordförande) uppger i intervju med Skolinspektionen att det inte finns någon annan dokumentation än den som redovisats till Skolinspektionen.

Intervjuer med lärare bekräftar bilden ovan och de uppger att de tidigare mest har skrivit berättelser om vad de gjort, det vill säga olika aktiviteter. De är dock inte skrivna ur ett kvalitetsperspektiv och de uppger även att det inte har efterfrågats något av tidigare rektorer.

Rektorn uppger att hon har börjat arbeta på ett årshjul kring kvalitetsarbetet och att hon nu kommer att utveckla ett kvalitetsarbete i skolan. Även huvudmannen uppger att de håller på att bygga upp en bra struktur för uppföljning och dokumentation.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det helt saknas ett kvalitetsarbete vid Urfjälls Montessoriskola. Det finns inga resultatsammanställningar på övergripande nivå och till följd av det saknas även analyser kring kunskapsresultaten. Därmed saknas också möjligheten till beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Utan att gemensamt analysera troliga orsaker till elevernas kunskapsresultat, för att synliggöra såväl framgångsfaktorer som områden i behov av utveckling, finns det risk att de åtgärder som skolan och huvudmannen vidtar inte kommer att få avsedd effekt. Detta för att ytterst bidra till att eleverna ges möjligheter att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Urfjälls Montessoriskola inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreligger skäl att förelägga huvudmannen Ubim Urfjälls Montessoriskola att vidta åtgärder för att avhjälpa konstaterade brister.

Övriga arbetsområden**Bedömning**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studietrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

På Skolinspektionens vägnar

Kristine Brosjö
Beslutsfattare

Anki Näckstam
Föredragande

Beslut

2015-11-26

10 (12)

Dnr 44 - 2015:4049

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Urfjälls Montessoriskola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Urfjälls Montessoriskola

Urfjälls Montessoriskola är en fristående skola belägen i Kungsängen i Upplands – Bro kommun. Huvudman för skolan är Ubim Urfjälls Montessoriskola med organisationsnummer 813200-2497. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1-5 samt fritidshem. Vid tiden för tillsynen har skolan totalt 64 elever varav 14 elever i förskoleklass.

Skolan är organiserad i två arbetslag, ett för fritidshemmet och ett för årskurs 1-5. Eleverna undervisas i årskurs 1, årskurs 2-3 samt årskurs 4-5. Skolan leds av en rektor som tillika är förskolechef.